

Eumedion Symposium 2021

**'De verankering van duurzaamheid
binnen beursondernemingen'**

Corporate Governance

Stewardship

Duurzaamheid

Verslaggeving

‘Opening Symposium’

Willem Schramade
Rotterdam School of Management
Erasmus Universiteit Rotterdam

Corporate Governance

Stewardship

Duurzaamheid

Verslaggeving

Spoorboekje

- 15:00 uur   Opening**
- 15:05 uur   Korte inleiding thematiek door Mariëtte Doornenkamp**
- 15:10 uur   Presentatie onderzoeksrapport door Rob Bauer en Mieke Olaerts**
- 15:40 uur   Reflectie Eumedion op onderzoeksrapport door Rients Abma**
- 15:50 uur   Paneldiscussie bevindingen en conclusies onderzoeksrapport
met Loek Sibbing en Maud de Vries**
- 16:15 uur   Pauze**
- 16.30 uur   Voordracht van Pauline van der Meer Mohr**
- 16:50 uur   Voordracht van Martijn Scheltema**
- 17:25 uur   Afsluiting**

Corporate Governance

Stewardship

Duurzaamheid

Verslaggeving

‘Korte inleiding op thematiek’

Mariëtte Doornenkamp
Bestuursvoorzitter Eumedion

Corporate Governance

Stewardship

Duurzaamheid

Verslaggeving

Presentatie onderzoeksrapport 'Sustainability embedding practices in Dutch listed companies'

Prof. Dr. Rob Bauer & Prof. Mr. Mieke Olaerts
Universiteit Maastricht

Corporate Governance

Stewardship

Duurzaamheid

Verslaggeving

Sustainability embedding practices in Dutch listed companies

Eumedion symposium
2 November 2021

Prof. Dr. Rob Bauer & Prof. Mr. Mieke Olaerts

Onderzoeksteam

Prof. Dr. Rob Bauer

Professor of Finance (chair: Institutional Investors) and holder of the Elverding Chair on Sustainable Business, Culture and Corporate Regulation

Prof. Mr. Mieke Olaerts

Professor of Comparative and National Company Law and holder of the Elverding Chair on Sustainable Business, Culture and Corporate Regulation

Dr. Constantijn van Aartsen

Post-Doc Researcher in Private Law for the Elverding Chair on Sustainable Business, Culture and Corporate Regulation¹

Tereza Bauer

PhD Candidate at the Graduate School of Business and Economics and the Faculty of Law

Opzet onderzoek

- 35 beursgenoteerde bedrijven (AEX, AMX en AScX)
- Desk research + interviews met leden Raad van Bestuur, Raad van Commissarissen, sustainability managers en investor relations managers
- Doel:
  - Overzicht van stand van zaken verankerken van duurzaamheid (“sustainability embedding”)
  - Focus op rol van RvB en RvC
- Brede definitie van duurzaamheid

Deelnemende ondernemingen

AEX (14)

40%

a.s.r.
de nederlandse
verzekerings
maatschappij
voor alle
verzekeringen

ASML

PHILIPS

randstad

AMX (9)

26%

EUROCOMMERCIAL

OCI

Besi

FUGRO

AScX (12)

34%

KENDRION

Wereldhave

Bevindingen

I. Waarom verankeren ondernemingen duurzaamheid?

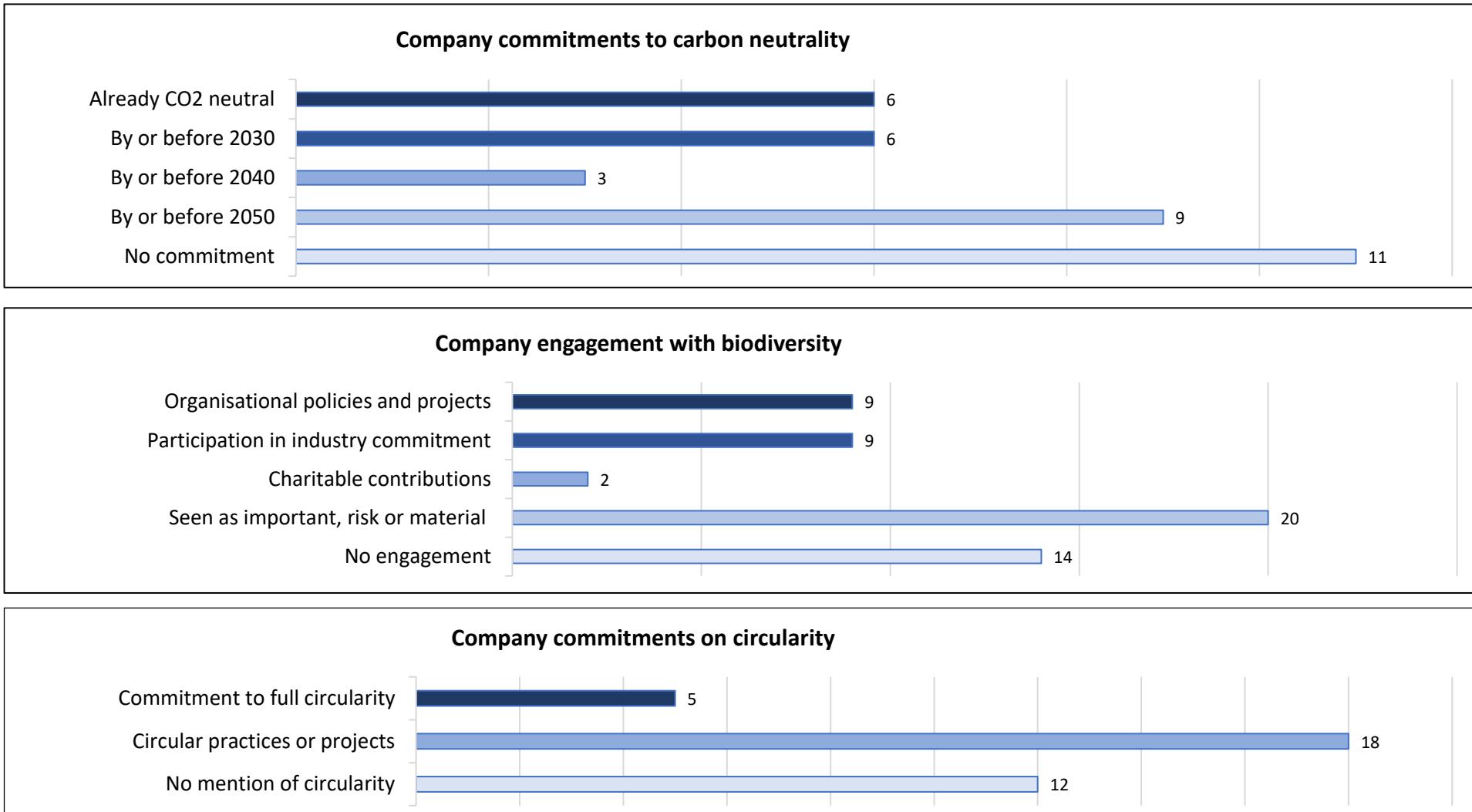
- Structurele drijfveren: milieu-, sociale en juridische drijfveren
- Belanghebbenden: aandeelhouders, klanten, werknemers

II. Hoe verankeren ondernemingen duurzaamheid?

III. Aanbevelingen:

- **Align:** Stem bedrijfsstrategie af op “planetary boundaries” en vergroot het bewustzijn over risico’s die verband houden met duurzaamheid.
- **Evaluate:** Evalueer purpose statements en zorg voor een verbinding met de (duurzaamheids)strategie en concrete doelstellingen.
- **Lead:** Creëer een omgeving (governance en leiderschap) die strategische beslissingen over duurzaamheid ondersteunt.
- **Communicate:** Verbeter de kwaliteit van interactie en communicatie met belanghebbenden.

I. Waarom: structurele drijfveren (milieuaspecten)

II. Hoe verankeren ondernemingen duurzaamheid?

- Purpose and strategie
- Leiderschap en governance
- Due diligence, verslaggeving, werknemers en cultuur

Purpose

Corporate purpose and sustainability

	# of companies	% of companies
No clear corporate purpose	2	6%
Purpose without sustainability	4	11%
Indirectly sustainable purpose	7	20%
Directly sustainable purpose	22	62%

"There are hundreds of decisions each of us takes every day, and not all of these decisions are governed by processes. That would drive us crazy, right? That's why I think it's so important to make that part of the autopilot of the mindset of the leaders to be able to say 'Does it really align with the purpose of the company?'"

[Sustainability manager, AEX industrial company]

Strategie

Duurzaamheidsdoelstellingen met specifieke deadlines

Extent of targets	# of companies	% of companies
Not applicable	1	3%
Less than half of targets	9	26%
More than half of targets	6	17%
All targets	19	54%

Aantal jaren waarover resultaten van behaalde duurzaamheidsdoelstellingen worden gerapporteerd

Number of years	# of companies	% of companies
Not applicable	1	3%
0 years	4	11%
1 year	11	31%
2 or more years	19	54%

Leiderschap en governance

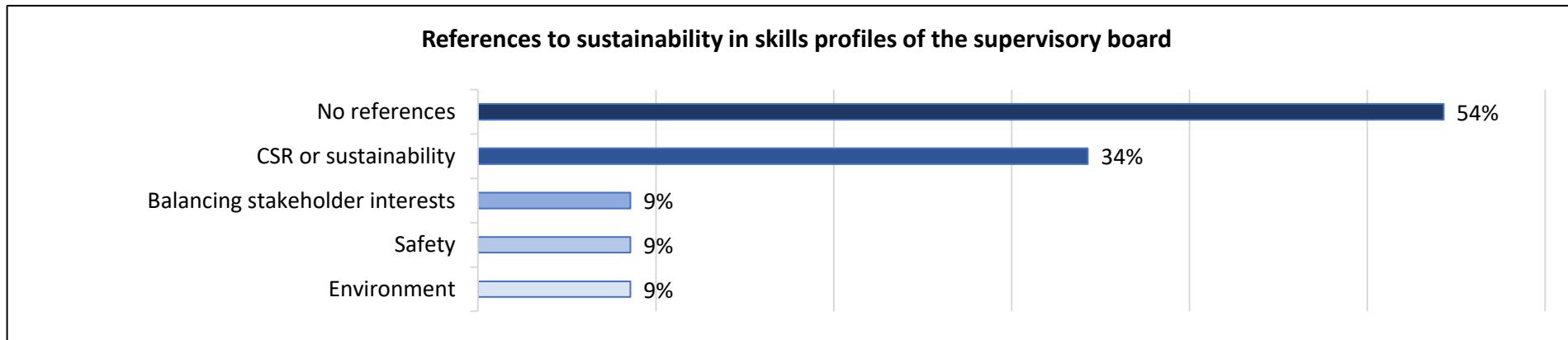
- Rol RvB en ondersteuning
- Rol van de RvC
- Bestuurdersbeloningen

RvB en RvC

Taak Raad van Bestuur en profielen

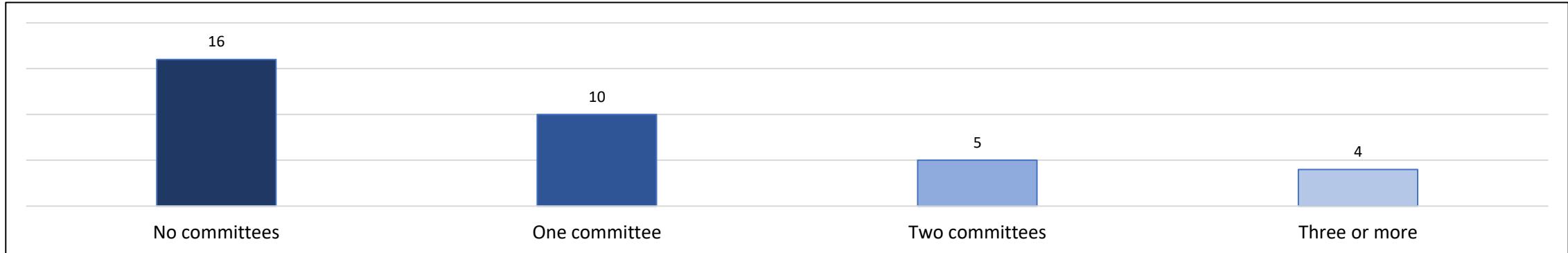
	# of companies	% of companies
Sustainability included in management board task allocation	27	77%
Sustainability included in management board profiles	7	20%

Taak Raad van Commissarissen en profielen

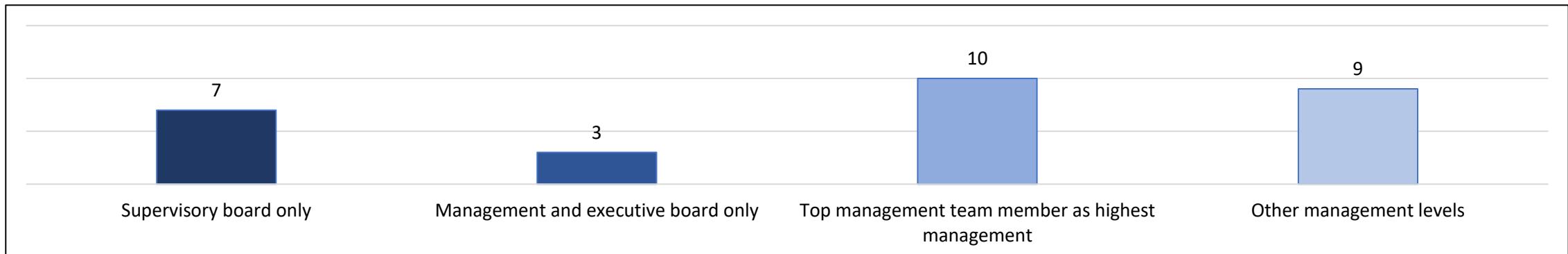

Commissies op het gebied van duurzaamheid

Ondernemingen met duurzaamheidscommissies

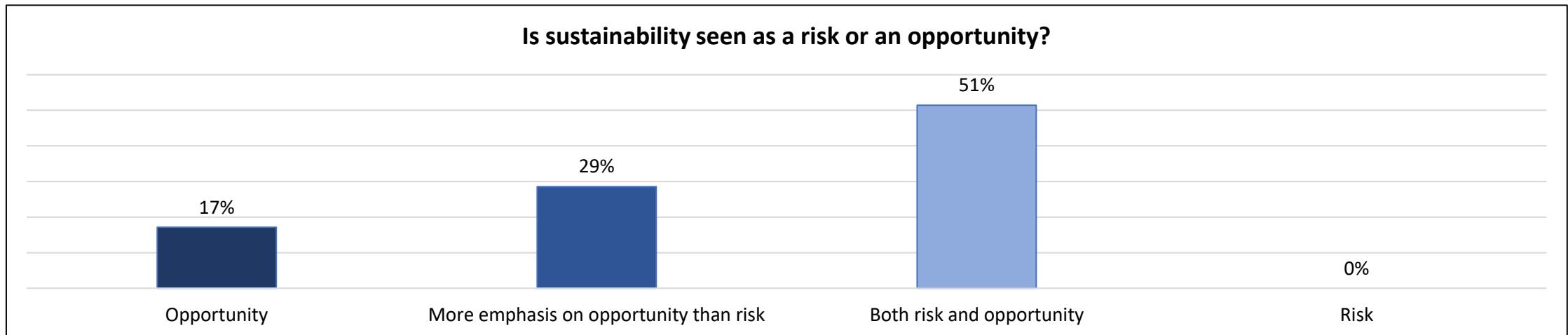

Positionering van (interne) duurzaamheidscommissies

Aanbeveling 1

Stem de bedrijfsstrategie af op “planetary boundaries” en vergroot het bewustzijn over risico’s die verband houden met duurzaamheid.

Aanbeveling 2

Evalueer purpose statements en zorg voor een zichtbare verbinding met de (duurzaamheids)strategie en doelstellingen

- Link tussen purpose en strategie
- Concrete duurzaamheidsdoelstellingen en –targets (inclusief transitie)
- Rapportage t.a.v. behaalde doelstellingen
- Vergemakkelijkt uitrol in organisatie (draagt bij aan cultuur)

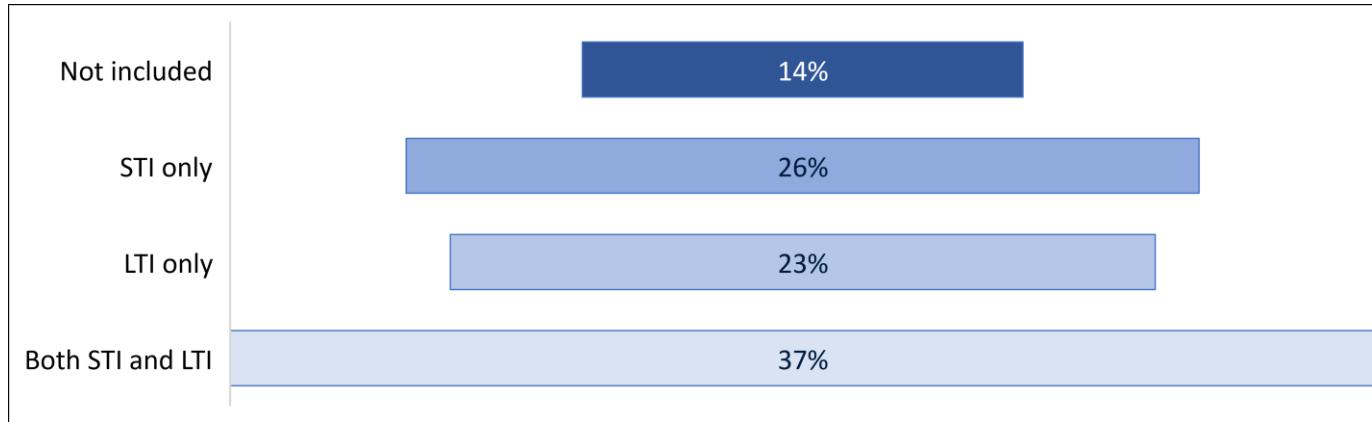
Aanbeveling 3

Creëer een omgeving (governance en leiderschap) die strategische beslissingen over duurzaamheid ondersteunt

- Rol van de RvB, i.h.b. de CEO (en ondersteuning)
- Rol van de RvC (toezicht, advies en selectie CEO)
- Duurzaamheid en het beloningsbeleid (ambitieuze en realistische duurzaamheidstargets, aandacht voor korte en lange termijn)

Sustainability and remuneration

Company remuneration incentives and sustainability

“Many companies struggle with what is the right target setting for sustainability in long-term incentives. We have also spent quite some time on this. We now have a number of good sustainability targets. We will have to see how that works.”

[Management board member, AEX industrial company]

Aanbeveling 4

Verbeter interactie en communicatie met belanghebbenden

- Geef meer detail over de consultatie van en interactie met belanghebbenden; geef vervolgens duidelijk aan hoe is omgegaan met de feedback
- Transparantie over dit proces en de daaruit voortvloeiende keuzes leidt tot meer begrip bij belanghebbenden; ondernemingen kunnen daar vervolgens weer op inspelen in hun strategie
- Meer aandacht voor kwaliteit “due diligence” proces, assurance van niet-financiële informatie en rapportage KPIs over duurzaamheid

Onze aanbevelingen

- Helpen ondernemingen om duurzaamheid concreet te verankeren in hun purpose statements, strategie en implementatie van de strategie
- Helpen ondernemingen beter in te springen op zowel risico's als kansen die gepaard gaan met duurzaamheid
- Helpen ondernemingen hun bestuur en toezicht zo in te richten dat de duurzaamheidsstrategie gedragen wordt in de gehele onderneming

Vragen?

‘Korte reflectie op de bevindingen en conclusies van het onderzoeksrapport’

Rients Abma
Directeur Eumedion

Corporate Governance

Stewardship

Duurzaamheid

Verslaggeving

‘Paneldiscussie onderzoeksresultaten en conclusies van onderzoeksrapport’

Loek Sibbing, bestuurslid ABP
Maud de Vries, uitvoerend bestuurder OCI

Corporate Governance

Stewardship

Duurzaamheid

Verslaggeving

Stelling 1

**'Bestuurders van beursondernemingen
moeten verantwoordelijkheid nemen voor
de negatieve externe effecten van
de bedrijfsactiviteiten op de samenleving'**

Corporate Governance

Stewardship

Duurzaamheid

Verslaggeving

Stelling 2

'Elke beursonderneming moet 'aan de voorkant' van de strategievorming in dialoog treden met alle voor de onderneming relevante stakeholders en daarover in het jaarverslag verslag doen'

Corporate Governance

Stewardship

Duurzaamheid

Verslaggeving

16:15 uur Pauze

16.30 uur Mogelijkheden om duurzaamheid verder te verankeren in de Corporate Governance Code

Pauline van der Meer Mohr, voorzitter Monitoring Commissie Corporate Governance Code

17:00 uur De gevolgen van de rechterlijke uitspraak ‘Milieudefensie vs. Shell’ op beursondernemingen en institutionele beleggers’

Martijn Scheltema, Hoogleraar Privaatrecht Erasmus School of Law en Partner bij Pels Rijcken

17:25 uur Afsluiting

Corporate Governance

Stewardship

Duurzaamheid

Verslaggeving

‘Mogelijkheden om duurzaamheid steviger te verankeren in de Corporate Governance Code’

Pauline van der Meer Mohr
Voorzitter Monitoring Commissie Corporate Governance Code

Corporate Governance

Stewardship

Duurzaamheid

Verslaggeving

'De gevolgen van de rechterlijke uitspraak Milieudefensie vs. Shell op beursondernemingen en institutionele beleggers'

Martijn Scheltema

**Hoogleraar Privaatrecht Erasmus School of Law
Partner bij Pels Rijcken**

Corporate Governance

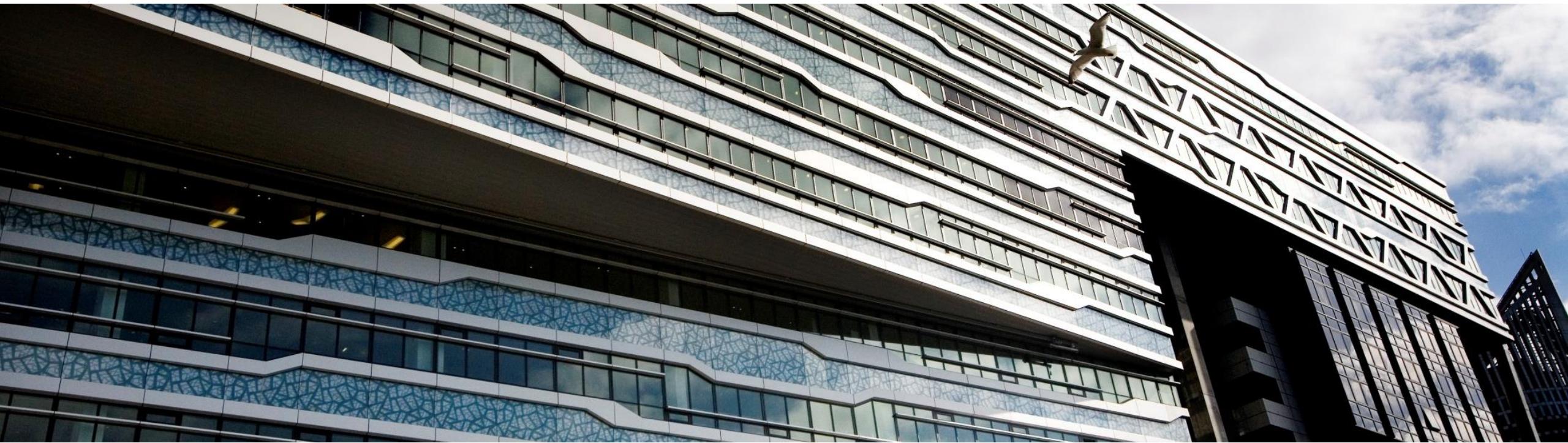
Stewardship

Duurzaamheid

Verslaggeving

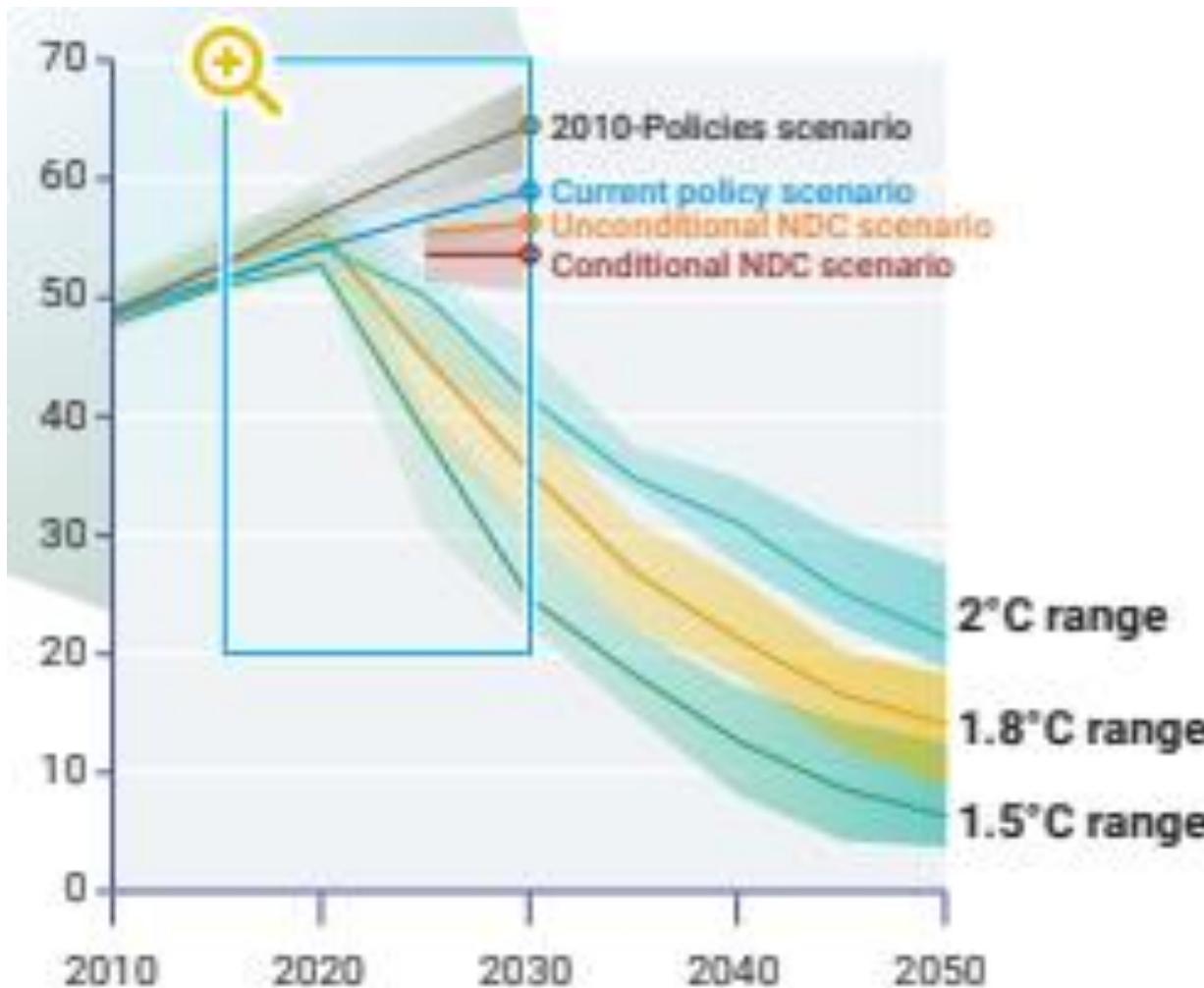

The Impact of Climate-Related Court Rulings in Light of UNGPs

Martijn Scheltema

Eumedion forum 2 November 2021

UNEP Emission Gap Report, Nov. 2020

- Current NDCs remain seriously inadequate to meet temperature goals Paris Agreement
- Unconditional NDCs consistent with limiting warming to 3.2°C
- Failure to significantly reduce global emissions by 2030 make it impossible to keep global warming below 1.5°C
- Dramatic strengthening of ambition is needed to achieve Paris goals.

Shell ruling

1. Climate change not exclusively Shell's problem but shared responsibility to act, even if governments implement no or insufficient measures (not sole responsibility of States)
2. 1.800 climate related cases (predominantly US) but so far no global order to reduce greenhouse gas emissions including in value chains
3. Importance beyond climate change for human rights issues at large

Shell ruling

1. District court starts with analysis of climate change issue and consequences building on scientific data (i.a. UNEP Emission Gap report 2020, 3.2° C in 2100 with current NDC's)
2. Shell has relatively large contribution (1.7% of global emissions compared to Netherlands (0.4%) or EU (8.7%))
3. Claim directed at parent, who controls operations of 1,100 subsidiaries and operating companies

Shell ruling

1. Claim and decision address Scope 1, 2 and 3 emissions (based on World Resources Institute Greenhouse Gas Protocol)

1. Scope 1: emissions from own or controlled facilities

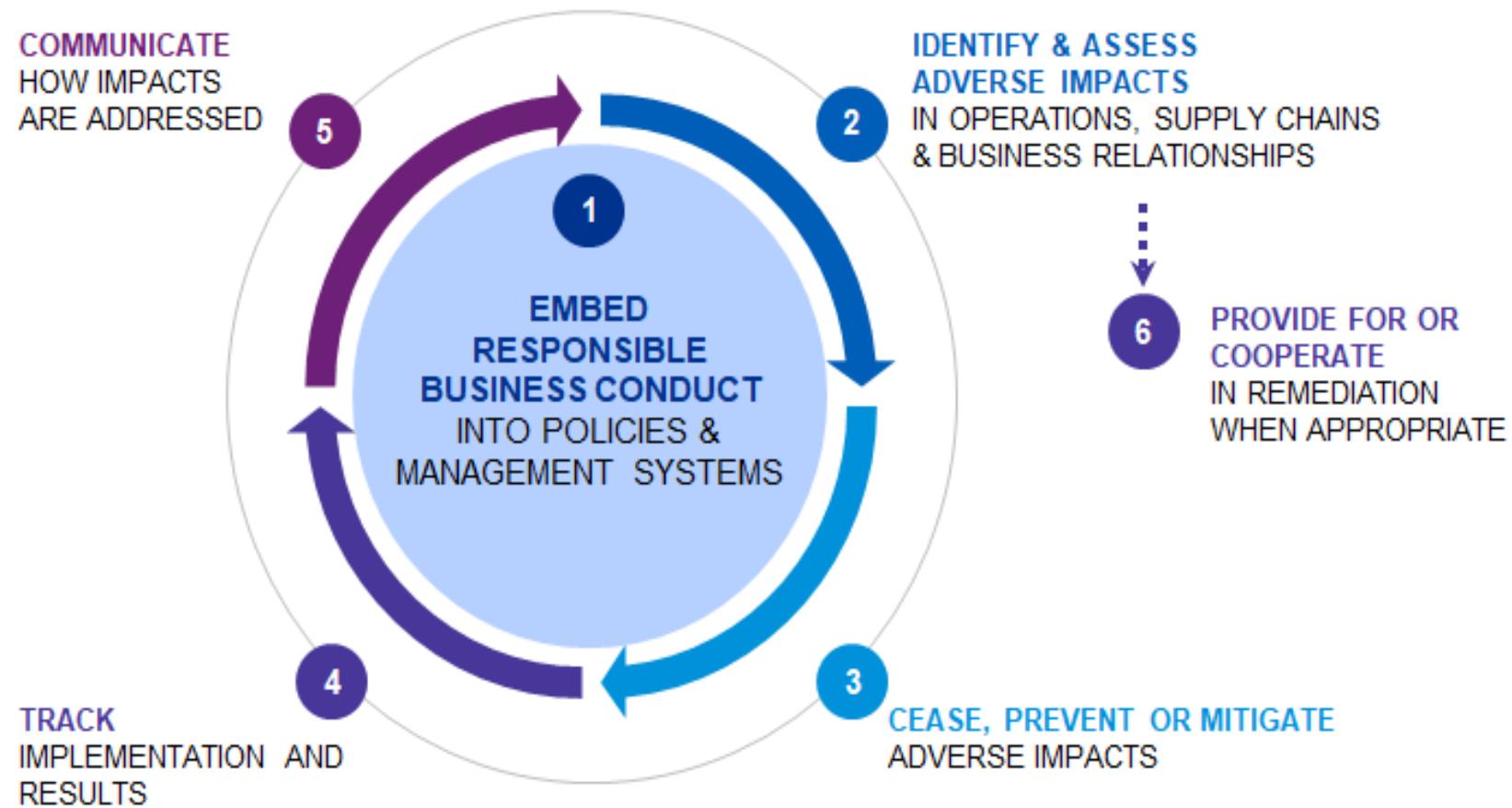
2. Scope 2: emissions from third parties who provide energy to Shell

3. Scope 3: other emissions caused by operations Shell by parties not under control of Shell (such as end users)(85% of emissions of Shell is Scope 3)

2. District court underpins order based on art. 6:162 DCC with 14 observations

1. Such as policy setting position of Shell in the group, scale of the emissions, consequences of emissions for Netherlands, leverage over suppliers and end users, the onus and proportionality of a reduction measure and the UNGPs (and OECD Guidelines)

Six steps of Human Rights Due Diligence

UNGPs as hard law

1. Court rules human rights such as art. 2 and 8 ECHR are relevant also in relation between Shell and claimant (cf. Urgenda)
2. What is expected in connection with business and human rights is reflected by global consensus in UNGPs and OECD Guidelines, here focus on step 3 (and al little on 4)
  1. Shell complied with steps 1, 2 and 5
  2. UNGPs not designed as legal norm
3. Relates to Scope 1, 2 and 3 emissions, but regarding Scope 3 a significant obligation of means and not of result

UNGPs as hard law

1. Starting point is Shell has to adapt policy and implement new policy as Dutch company based on Dutch law in all its operations
2. Solves three issues:
  1. Jurisdiction (Dutch court creates de facto global jurisdiction)
  2. Applicable law (also very relevant for other non-environmental types of impact)
  3. Corporate separateness

Recommendations

1. Lawyers should be brought up to speed regarding legal consequences of UNGPs (not only regarding climate change)
  1. Financial institutions may be next
  2. Less than 20% of companies meets due diligence requirements (Maastricht Research)
2. Develop best practices (in line with EU Green (and later Social) Taxonomy) before judiciary or legislator take over
3. Get better grip on human rights situation (i.a. by improving data collection and monitoring through measuring human rights impact on stakeholders instead of company activities and developing KPIs based on this)

Prof. Martijn Scheltema

PARTNER

T: +31 70 515 3908/6 209 55 990

E: MARTIJN.SCHELTEMA@PELSRIJCKEN.NL

‘Afsluiting Symposium’

Willem Schramade
Rotterdam School of Management
Erasmus Universiteit Rotterdam

Corporate Governance

Stewardship

Duurzaamheid

Verslaggeving

**'Dank voor uw tijd en
graag tot volgend jaar'**

Symposium en/of de presentaties terug zien?
Ga naar www.eumedion.nl

Corporate Governance

Stewardship

Duurzaamheid

Verslaggeving